Ішов Кабан у Київ на ярмарок. Аж назустріч йому Вовк.

— Кабане, Кабане, куди йдеш?

— У Київ на ярмарок.

— Візьми й мене з собою.

— Ходи, кумочку.

Ішли, ішли, аж назустріч їм Лис.

— Кабане, Кабане, куди йдеш?

— У Київ на ярмарок.

— Візьми й мене з собою.

— Ходи, кумочку.

Ішли вони, йшли, аж назустріч їм Заєць.

— Кабане, Кабане, куди йдеш?

— У Київ на ярмарок.

— Візьми й мене з собою.

— Ходи, небоже.

Ось вони всі йдуть. Ішли, йшли, аж під ніч наскочили на яму, глибоку та широку. Кабан скочив — не перескочив, а за ним і всі інші поскакали і всі разом у яму попадали. Що робити, мусять ночувати. Зголодніли вони, а вилізти нема куди, їсти нема чого. От Лис і надумав.

— Нумо,— говорить,— пісні співати. Хто найтонше голосом потягне, того ми й з'їмо.

От вони й затягли. Вовк, звісно, найгрубше: у-у-у! Кабан трохи тонше: о-о-о! Лис іще тонше: е-е-е! А Зайчик зовсім тоненько запищав: і-і-і! Кинулися всі на бідолашного Зайчика, розірвали його та й з'їли. Та що там їм із того Зайця за ситість? Ще не розвиднілось гаразд, а вже всі вони такі голодні, що ледве дихають. Знов Лис загадує:

— Нумо пісні співати. Хто найгрубше голосом потягне, того ми й з'їмо.

Почали співати. Хотів Вовк тонесенько затягнути, та як не завиє грубо: у-у-у! Тут кинулися на нього та й зараз його роздерли.

Лишилися ще два: Кабан і Лис. Поділилися вони Вовковим м'ясом. Кабан швидко з'їв свою часть, а Лис трошки з'їв, а решту сховав під себе. Минув день, минув другий. Кабан голодний, нема що їсти, а Лис усе в куточку сидить, витягає по шматочку Вовкового м'яса та й їсть.

— Що се ти, кумочку, їси?— питає його Кабан.

— Ой, кумочку,— зітхає Лис.— Що маю робити! Свою власну кров п'ю з великого голоду. Зроби й ти так само. Прокуси собі груди, висисай помалу кров, то побачиш, що й тобі легше стане.

Послухав дурний Кабан. Як запоров кликами, зараз розпоров собі груди, та поки дійшов до того, щоб напитися своєї крові, то й увесь кров'ю підплив та й став зовсім небіжчик. От Лис тоді й кинувся на його м'ясо і ще кілька день мав що їсти. Та далі не стало й Кабанового м'яса.

Сидить Лис у ямі, і знов йому голод допікає. А над тою ямою стояло дерево, а на дереві Дрозд гніздо в'є. Дивиться Лис на нього, дивиться з ями, а далі почав промовляти:

— Дрозде, Дрозде, що ти робиш?

— Гніздо в'ю.

— Нащо тобі гніздо?

— Яєць нанесу.

— Нащо тобі яєць?

— Молоді виведу.

— Дрозде, Дрозде, коли ти мене з сеї ями не видобудеш, то я твоїх дітей поїм.

— Не їж, Лисику, зараз тебе виведу,— проситься Дрозд.

Дрозд горює. Дрозд нудьгує, як йому Лиса з ями добути. От він щодуху полетів лісом, почав збирати патички, гіллячки та все в яму кидає. Кидав, кидав, поки Лис по тих патичках із ями не виліз. Думав Дрозд, що він піде собі геть, та де тобі! Лис ліг під Дроздовим деревом та й говорить:

— Дрозде, Дрозде, вивів ти мене з ями?

— Вивів.

— Ну, а тепер нагодуй мене, а то я твоїх дітей поїм.

— Не їж, Лисику, вже я тебе нагодую. Дрозд горює. Дрозд нудьгує, як йому Лиса нагодувати. Далі надумав і каже Лисові:

— Ходи зо мною!

Вийшли вони з лісу, а попід лісом польова доріжка йде.

— Лягай тут у жито,— каже Дрозд Лисові,— а я буду міркувати, чим тебе нагодувати.

Бачить Дрозд, а доріжкою баба йде, чоловікові в поле полуденок несе. Скочив Дрозд у калюжку, у воді обмочився, в піску обтатлявся та й бігає по доріжці, пурхає сюди й туди, немов зовсім літати не може. Бачить баба — пташина мокра та немічна.

"Дай,— думає,— зловлю отсю пташину, принесу додому, буде забавка для дітей".

Підбігла трохи за Дроздом-він біжить, пурхає, та не летить. От вона поставила кошик з горнятками на доріжці, а сама давай Дрозда ловити. А Дрозд то підбігає, то підлітає, а все далі та далі, а баба все за ним та за ним. Нарешті, бачачи, що вона відбігла вже досить далеко від свойого кошика, знявся вгору та й полетів. Баба тільки рукою махнула та й вертає назад до кошика. Ба, ба, ба! Там застала добрий празник. Поки вона бігала за Дроздом, а Лис тим часом вискочив із жита та до горняток. Повиїдав усе чисто, решту порозливав, а сам драла.

Сидить Дрозд на дереві та й в'є гніздо, аж тут зирк, а Лис під деревом.

— Дрозде, Дрозде,— говорить Лис,— чи вивів ти мене з ями?

— Вивів, Лисику.

— А нагодував ти мене?

— Нагодував.

— Ну, тепер же напій мене, а то я твої діти геть поїм.

— Не їж, Лисику, я тебе напою. Дрозд горює. Дрозд —нудьгує, як би йому Лиса напоїти. Далі надумав і каже Лисові:

— Ходи зо мною!

Вийшли з лісу знов на ту саму польову доріжку.

— Лягай тут у жито,— каже Дрозд Лисові,-— а я буду міркувати, чим тебе напоїти.

Бачить Дрозд, а доріжкою чоловік їде, бочку води везе капусту підливати. Підлетів Дрозд, сів коневі на голову, дзьобає.

— А тю!— крикнув чоловік та й замахнувся на Дрозда батогом. Дрозд пурхнув, а чоловік луснув батогом коня по голові. Мов нічого й не бувало, сів собі Дрозд на другого коня та й дзьобає його в голову. Знов замахнувся чоловік і знов луснув коня по голові. Розлютився чоловік на Дрозда. "От каторжна пташина!— думає собі.— І чого вона прив'язалася!"

Дрозд тим часом сів на бочку з водою та й дзьобає собі.

"Чекай же ти",-думає чоловік та несподівано як вихопить ручицю з воза, як не лусне по бочці! Дрозда не вцілив, а бочка від важкого удару похитнулася та й гепнула з воза на землю, і вся вода з неї вилилася та потекла здоровою річкою по дорозі. Вискочив Лис із жита, напився

доволі, а чоловік, проклинаючи Дрозда, взяв порожню бочку і поїхав додому.

Сидить Дрозд на дереві та й в'є собі гніздо, аж тут зирк, а Лис знов під деревом.

— Дрозде, Дрозде, вивів ти мене з ями?

— Вивів.

— Нагодував ти мене?

— Нагодував.

— Напоїв ти мене?

— Напоїв.

— Ну, а тепер посміши мене, а то я, їй-богу, твоїх дітей живцем поїм.

— Не їж, Лисику, я тебе посмішу. Горює Дрозд, нудьгує Дрозд, як би йому Лиса посмішити, а далі й каже:

— Ходи зо мною!

Вийшли з лісу знов на польову доріжку. Лис засів у житі та й жде. Аж ось їде дорогою той самий чоловік, що вперед їхав з водою: сам сидить напереді, а ззаду сидить його синок з паличкою в руці. Підлетів Дрозд, сів на плече чоловікові та й дзьобає.

— Ой тату,— каже хлопець,— на вас птах сидить! Не ворушіться, я його заб'ю.

Ще старий не вспів гаразд розслухати, що син каже, а хлопець як замахне паличкою — лусь батька по плечу! Дрозд тільки фуркнув, а по хвилі сів на друге плече чоловікове. Знов розмахнувся хлопець і ще дужче влучив батька по плечу.

— Ой сину, що се ти робиш?— крикнув батько.

— Цитьте тату! Якась пташка все сідає на ваші плечі, я її мушу зловити.

— То лови, а не бий!— з болю кричить батько.

Політав, політав Дрозд та й сів старому на голову та й дзьобає його солом'яну крисаню*(* К р ис а н я — капелюх.), немов тут йому й місце. Махнув хлопець долонею, щоб його спіймати,— фуркнув Дрозд. Сів удруге, знов хлопець на нього намірився рукою — знов надармо.

"Чекай же ти, бісова птице! Вже я тебе почастую!"— подумав хлопець. І коли Дрозд утрете сів на батькову голову, він, не тямлячи гаразд, що робить, як не замахнеться палицею, як не трісне старого по голові, аж тому світ замакітрився. Дрозд фуркнув і полетів собі геть. А Лис, сидячи в житі, дивився на се все і аж за живіт держався зо сміху над Дроздовими штуками.

Бачить Дрозд, що Лис такий радий, і відітхнув свобідно.

"Ну,— думає собі,— тепер, чень* (* Ч е н ь — мабуть.), дасть мені спокій, не буде моїм дітям грозити".

Та ледве він знов узявся будувати своє гніздо, аж зирк. Лис уже знов під деревом.

— Дрозде, Дрозде,— мовить Лис,— вивів ти мене з ями?

— Вивів.

— Нагодував ти мене?

— Нагодував.

— Напоїв ти мене?

— Напоїв.

— Розсмішив ти мене?

— Розсмішив.

— Ну, а тепер ще мене постраши, бо коли ні, то я твоїх дітей поїм.

Горює Дрозд, нудьгує Дрозд, як би йому Лиса настрашити, а далі й каже:

— Що ж маю робити? Ходи зо мною, я тебе настрашу.

Веде Дрозд Лиса попід ліс дорогою на велике пасовисько. Там паслася велика череда овець. Пастухи сиділи в колибі* (* К о л и б а — хатинка пастухів.), а пси бігали довкола череди, пильнували овець. Став Лис здалека, на краю лісу, та, побачивши псів, не хоче йти далі.

— Що, Лисику, страшно?— питає Дрозд.

— Ні, не страшно,— каже Лис,— а тільки я втомився, не хочу йти далі.

— Як же ж я тебе настрашу, коли ти не хочеш далі йти?— питає Дрозд.

— Страши як знаєш,— мовить Лис,— але знай, що коли не настрашиш, то я твоїх дітей з кістками схрупаю.

— Добре,— каже Дрозд,— лягай же ти собі ось тут у жито і гляди, що я буду робити. А коли тобі почне бути страшно, то крикни мені, щоб я перестав.

Полетів Дрозд, сів собі на землі перед псами та й порпає землю лапками. Кинулися пси до нього, він підлетів, та зараз же сів знов недалеко того місця, та вже трохи ближче до Лиса. А Лис глядить, що з того буде, а того й не бачить, що пси підходять усе ближче та ближче. Далі Дрозд зривається з землі і, одним крилом треплючися, мов скалічений, починає летіти просто до Лиса. Пси за ним. Бачить Лис, що біда, як не схопиться з місця, як не крикне до Дрозда:

— Ну, що ж ти, дурню! Та бо ти направду псів на мене ведеш!

Тут його пси побачили. Як не кинуться за ним! Ледве Лис здужав пробігти кільканадцять кроків, уже пси здогонили його і роздерли. Таке-то, бачите: хто хитрощами та підступом воював, той від підступу й погиб.